

දඹාන ආදිවාසීන්ගෙන් වෙන් වී ගිය හෙතෙතනිගල වැදි ජනයාගේ සංස්කෘතික පරිවර්තනය (දඹාන හා හෙතෙතනිගල ආදිවාසීන් පිළිබඳ මානවවංශ අධ්‍යයනයක් ඇසුරින්)

කේ.ඒ. මධුෂිකා නිර්මලී දහනායක

පුරාවිද්‍යා හා උරුම කළමනාකරණ අධ්‍යයන අංශය,
සමාජීයවිද්‍යා හා මානවශාස්ත්‍ර පීඨය, ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය, මිහින්තලේ.
madushikodikara@gmail.com

මුඛ්‍ය පද : සංස්කෘතිය, උරුමය, ආදිවාසීන්, ගම් වැද්දා

සංකේතය

ලෝකයේ වෙනත් රටවල ජීවත්වන වැදි ජනයා අතුරින් ශ්‍රී ලංකාවේ වැදිජන කණ්ඩායම් පැරණිතම මානව කොට්ඨාශයකින් පැවත එන බව විශ්වීය මට්ටමින් පිළිගත් කරුණකි. ලංකාවේ වැද්දන් පිළිබඳ සැළකීමේ දී වර්තමානය වන විට ඔවුන් තුළ කුළැටි ගතිපැවතුම් අභිබවා මිශ්‍ර වූ ගතිපැවතුම් පෙන්නුම් කෙරේ. දඹාන සහ හෙතෙතනිගල යනු ආදිවාසී ගම්මාන දෙකකි. එහි ජීවත්වන්නේ එක ම පරපුරකට අයත් පිරිස් ය. මොවුන්ගේ ගම්මානයන්හි සිදුකරනු ලැබූ මානවවංශ අධ්‍යයනය තුළින් ලබාගත් තොරතුරු මත පදනම් වෙමින් ප්‍රධාන කරුණු කිහිපයක් අරබයා හෙතෙතනිගල ආදිවාසීන් සහ දඹාන ආදිවාසීන්ගේ සබැඳියාව සහ ඔවුන්ගේ සංස්කෘතීන් අතර පවතින වෙනස්වීම් කෙරෙහි අධ්‍යයනයට යොමු විය. තම පැවැත්ම ස්වාධීන ව පවත්වාගත් දඹාන ආදිවාසීන් 20 වැනි සියවස මුල් කාලයේ සිට ම වනගත සහ සාමාන්‍ය ජනයාගෙන් හුදෙකලාව

ජීවත් වූ නමුත් මෙ රටට ලත් මහා පරිමාණ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති හේතුවෙන් තම භූමිය සීමා කරන්නට විය. එ පමණක් නොව ඔවුන් අතුරින් භූමිය අහිමි වූ තවත් පිරිසක් හෙතෙතනිගල නම් ප්‍රදේශයේ නැවත පදිංචි කරවිය. වර්තමානයේ සංස්කෘතික ආදිවාසී ජන උරුම කේන්ද්‍රය ලෙස දඹාන ආශ්‍රිත ආදිවාසීන් නම් කෙරුණ ද ඔවුන්ගෙන් වෙන් කරනු ලැබූ සහ හෙතෙතනිගල නැවත පදිංචි කර වූ ආදිවාසීන් තම උරුමය හෝ තමනට ලැබිය යුතු වරප්‍රසාද කිසිත් නොවූ සාමාන්‍ය ජනයාගෙන් කොන් වූ පිරිසක් බවට පත් වී ඇත.

හැඳින්වීම

මහාවංසයේ සඳහන්වන ආකාරයට 'වැද්දන්' හෙවත් 'පුලින්දයන්ගේ' උත්පත්තිය කුවේණියගේ දරු දෙදෙනාගෙන් සිදු වී ඇත. ක්‍රිස්තු පූර්ව 2 වැනි සියවසට අයත් සෙල්ලිපිවල සඳහන්වන ආකාරය 'මිලක' යනු වැද්දන් බව සෙතරත්

පරණවිතාණ දක්වා තිබේ. ආදිවාසීන්ගේ ඉතිහාස ඉන් ඔබ්බට දිවයන බව සෙලිගමන්වරුන් විසින් මොවුන් බළංගොඩ මානවයාට සම්බන්ධ කිරීමෙන් අධ්‍යයනය කර ඇත. මොවුන්ගේ ඉතිහාසය සහ ලංකාවේ ජන සංස්කෘතීන් අතර විශේෂ පිරිසක් වන දඹාන ආදිවාසීන් සහ හෙනානිගල ආදිවාසීන් පිළිබඳ ව අධ්‍යයනයක් මින් සිදු විය. මහියංගනයේ සිට අම්පාර දක්වා දිවෙන ඒ 26 මාර්ගයේ පිහිටි දඹාන මංසන්ධියෙන් ඔබ්බට වන්නට ආදිවාසීන්ගේ ගම්මාන පිහිටා ඇත. දඹාන, වටවන, ගුරුකුඹුර, කොටබකිණිය, හේරාණ, මකුළුගොල්ල යන ගම්මාන ආශ්‍රිත ව ආදිවාසී පවුල් 400ක් පමණ ඇත. ලංකාවේ සියලු ම වැදි ජනයාගේ නායකයා වන්නේ දඹාන ආදිවාසී නායක උතුරුවර්ගේ වන්නියලැත්තන් වේ. වෙනත් ගම්මාන ආශ්‍රිත ව නායකයන් පත් කිරීම සහ ඔවුන්ගේ ගැටලු විසඳීම සිදුවන්නේ ප්‍රධාන නායකයා හරහා ය. මේ තුළින් ගම්‍ය වන්නේ ඔවුන් සතු සංස්කෘතිය සහ ස්වාධීනත්වය යි. 2006 වර්ෂයේ දී ප්‍රථම වරට ආදිවාසී ජන උරුම කේන්ද්‍රස්ථානයක් බවට ද දඹාන නම් කෙරිණ.

හෙනානිගල පිහිටා ඇත්තේ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ දෙහිඅත්තකණ්ඩිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ නව මැදගම සිට කිලෝමීටර් 3ක් ඔබ්බට වන්නට ය. මෙහි 1983 දී දඹාන ආදිවාසීන්ගෙන් පවුල් බොහෝ ප්‍රමාණයක් පදිංචි කර වී ය.

මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ශ්‍රී ලංකාවට 1983 ගෙන එනු ලැබිණ. එය රන්දෙණිගල, වික්ටෝරියා, මාදුරුඔය, උල්හිටිය ආදී ජලාශ පදනම් කොටගෙන බිහි වූ දැවැන්ත ව්‍යාපාරයකි. මේ මගින් දඹාන ආදිවාසීන්ගේ කැමැත්ත නොසලකා ඔවුන්ගේ කොටසක් හෙනානිගල ස්ථාපිත කිරීම මත හෙනානිගල වැදිජනයා වර්තමාන ගම් වැද්දන් බවට පත් වී ඇත (සාකච්ඡාව 2). හෙනානිගල වැදි ජනයා දඹාන වැදි ජනයාගෙන් වෙන් වීම මත ඔවුන් සතු සංස්කෘතියේ වෙනස්වීම් පිළිබඳ ව මින් අධ්‍යයනය කෙරේ.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

දඹාන ආදිවාසීන් හෙනානිගලට විතැන් වීම මත සිදු වූ උරුම විනාශය කවරේද යන ගැටලුව පිළිබඳ ව සැලකීමේ දී ක්‍රමවේද කිහිපයක් යටතේ අධ්‍යයනය සිදු විය. මෙහි දී ප්‍රධාන ගැටලු කිහිපයක් ඔස්සේ හෙනානිගල සහ දඹාන ආශ්‍රිත වැදි ජනයාගේ තොරතුරු එක්කරණු ලැබිණ. ඔවුන්ගේ සංස්කෘතික රටාවන්වල විවිධත්වය, ආර්ථිකය, සමාජීය තත්ත්වය යන සාධක ඇසුරින් එම ප්‍රදේශ දෙක ආශ්‍රිත ගම්මානවල තොරතුරු විමසීම, සාමාන්‍ය ජනයා වෙසෙන ගම්වලින් තොරතුරු ලබාගැනීම මත ගැටලු සැසඳීමක් සිදු විය. ඔවුන්ගේ දෛනික ජීවන රටාව පවත්වාගන්නේ කෙසේ ද? යැපීම් අර්ථ ක්‍රමය, ආහාර රටාව, දඩයම ආදිය පිළිබඳ ව තොරතුරු ගොනු කරණු ලැබිණ. නිවාස සහ ඇඳුම්පැළඳුම් භාවිතය කෙසේ ද යන ගැටලුව තුළින් මෙම ප්‍රදේශ දෙක

ආශ්‍රිත ව සාම්ප්‍රදායික රටාවන් ඉදිකිරීම් තවමත් පවතින්නේ ද යන්න හඳුනා ගැනීම සිදු විය. විවාහය සහ අවමංගල්‍ය චාරිත්‍ර සිදුකරන ආකාරය විමර්ශනය සිදු විය. තම පරම්පරාව වන උතුරු වර්ග, තලා වර්ග, පොල්පලා වර්ග, දවුටානේ ආදිවාසීන් අතර පමණක් විවාහ වන්නේ ද නැතිනම් පිට ගම් අතර විවාහ වන්නේ ද යන්න විමසීම සිදු විය. අධ්‍යාපන මට්ටම විමසීම අනෙක් ගැටලුව වේ. වැද්දන් යනු, සංස්කෘතික වශයෙන් වෙනස් මෙන් ම විධිමත් අධ්‍යාපනයක් නොලත් නූගත් යැයි සලකනු ලබන පිරිසකි. මොවුන් දෙ පිරිස අතර විධිමත් අධ්‍යාපනය ලබන පිරිස් සහ ඔවුන්ගෙන් උසස් අධ්‍යාපනය ලබන පිරිස් සහ රාජ්‍ය සේවකයන් වෙතත් වෘත්තීයයන් සිටි ද යන්න විමසීම සිදු විය.

ප්‍රතිඵල සහ සාකච්ඡාව

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය තුළින් ලබාගත් සාධක අනුව ප්‍රදේශ දෙක ආශ්‍රිත වැදි ජනයාගේ දෛනික ජීවන රටාව විමසීමේ දී දඩයම, ආහාර, රටාව සහ ආර්ථිකය මුල් තත්ත්වයෙන් සම්පූර්ණ වෙනස් වී ඇත. දඩයම් කිරීමට ප්‍රදේශ දෙක ආශ්‍රිත ව දැකගත හැක්කේ තහනම් වූ කුලකයක් ලෙස ය. දඹාන ආශ්‍රිත ජනයා තම ජීවත් වීමේ අභියෝගයට මුහුණ දීමට කැළැවේ හටගන්නා ගෙඩි, කොළ ආදියත් විසිතුරු භාණ්ඩ නිර්මාණය කොට විකිණීමත් වැනි කාර්යයකි. මෙය ඔවුන්ගේ මුල් ස්වරූපයෙන් නිපන් ක්‍රියාවක් නොවේ. ජීවත් වීම හේතුවෙන් ආර්ථිකය තරකර ගැනීමට සිදු කරන්නකි. හෙනානිගල වැදි

ජනයා වෙළඳාම් කිරීමට හෝ දඩයම් කිරීමට නොහැකි බැවින් ගොඩ සහ මඩ ගොවිතැනින් ආදායම් ලැබීමත් එයින් ආහාර සපයා ගැනීමත් සිදු වේ. සාමාන්‍ය ජනයා සමඟ මිශ්‍ර වී ඇත.

ඇඳුම්පැළඳුම් සහ නිවාස තනා ගැනීමේ සාම්ප්‍රදායික ක්‍රමය වූයේ ස්වභාවික අමුද්‍රව්‍ය භාවිත කිරීම ය. හෙනානිගල වැදි ජනයාගේ නිවෙස් අතර කටු මැටිවලින් සැදූ නිවෙස් සතුවන්නේ පවුල් 109න් දෙදෙනෙකු හට පමණි. දෛනික ගමනාගමනය සඳහා තරමක් සැපපහසු ක්‍රමවේද සහිත ජීවිතයක් ගතකරනු ලැබේ. ඇඳුම්පැළඳුම් භාවිතය නාගරික විලාසිතා අනුව සිදු වේ.

විවාහය සහ අවමංගල්‍ය චාරිත්‍රවාරිත්‍ර අතර හෙනානිගල වැදි කාන්තාවන් තම සනුහරේ එකෙකු විවාහ වීම ප්‍රතික්ෂේප කරනු අතර පිට ගම් සහ නගරබද ප්‍රදේශ ආශ්‍රිත ව පිරිස් සමඟ විවාහ වේ. තම පෙළපත වෙනස් කිරීමත් සාමාන්‍ය ජනයාගේ පෙළපත් ආදේශක කරගැනීමත් භාෂාව වෙනස් කර කතාබහ කිරීමටත් පෙළඹී ඇත. අවමංගල්‍ය චාරිත්‍ර සාමාන්‍ය ජනයාගේ චාරිත්‍ර ඒ ආකාරයෙන් ම සිදුකරන අතර වැදි නායකයකුගේ අවමංගල්‍යය සඳහා සාම්ප්‍රදායික චේන්ද්‍රිය ද්‍රව්‍ය භාවිත කරමින් මුල් සංස්කෘතියට ගරු කරනු ලැබේ.

අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ව සැලකීමේ දී දඹාන ගුරුකුඹුර කණිෂ්ඨ විද්‍යාලයක් දැකිය හැකි අතර දරුවන්ට රුචි පරිදි පාසැල් යාම සිදු කරනු ලැබේ. වැඩිහිටි පිරිසගේ කිසිදු බලපෑමක්

එල්ල නොවේ. හෙතෙතනගල ප්‍රදේශයේ මහා විද්‍යාල දෙකක් සහ පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන 3ක් ද දහම් පාසල් සඳහා යොමු වීම ද දැකගත හැකි ය. හෙතෙතනගල වර්තමාන වැදිනායක ගුණබණ්ඩියලැත්තො විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ 99%ක් ම දරුවන් පාසැල් අධ්‍යාපනය ලබන බව යි (සාකච්ඡාව 1). විශ්වවිද්‍යාල සඳහා සමත් සිසුන් 7ක් පමණ බවත් දක්වා ඇත. රජයේ සහ පෞද්ගලික අංශයේ සේවයේ නියතු වූවන් ද මින් හඳුනාගත හැකි බවයි.

එක ම සම්භවයකින් යුත් දඹාන සහ හෙතෙතනගල වැදි ජනයා දඹාන

පරිශ්‍රයෙන් විතැන් වීම මත ගම් වැද්දන් ලෙස විකෘති සංස්කෘතියක් ආරෝපණය කරගෙන තිබෙන බව හඳුනාගත හැකි විය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

රත්නපාල, ඊ.එම්. (1996) **ලංකාවේ වැද්දෝ**, සර්ස්වතී ප්‍රකාශකයෝ, දිවුලපිටිය.

සාකච්ඡාව 1: උතුරු වරිගේ ගුණ බණ්ඩියා, හෙතෙතනගල වැදිජන නායක, හෙතෙතනගල, 2015. 11.26.

සාකච්ඡාව 2 : විශ්වකීර්ති වනස්පති, උතුරුවරිගේ වන්නිලැත්තො, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රධාන වැදිජන නායක, වැදිජන කේන්ද්‍රය, කොටබනිණිය, දඹාන 2015.11.02.